

is, dat is
hield der
den met
gen Kerke
in Christus
het Evan-
De Over-
en voor
ke van ge-
alle letters
ed, getrouw
eformeerde
hun ideaal.
en hebben
kel XXXVI
t. Hoe schit-
is machtige
vreden ook
t welke ge-
bonden zijn
arheid ga-
genstaande
en wij op-
ze Vaders
de niet een
ing van hun
leth, waar-
aan de

helen.

door Dr. J.
n de Dames
f. Christelijk
vergeten.
MAN,
ingmeester.

oor Prof. Dr.
J. CHANTIERE
DAUBANTON,
MEYER en Dr.
D. Hollanda-

genigszins uit-
een tweetal

onderwerp en
en bewerking.
alle Tholo-
e korymben
chen" worden

neerden is "n
lijkt ook uit-
moet wedde-
het stuk van
s eens, gelijk
zo tusschen
en ons, is er
ertuiging, uit-
t middelaars-
Christus als
chin.

staan tegen-
bestrijding
ten het chris-

s over Jesus
hristelijke be-
gij onderwerp
e onzen tijd,
heid wekken,
— de gedachte
woord voeren,
terug; — en in-
de ethische
weet nog van
niet geliefd is,
n beter woord
te wetenschap-
en een boek
de werk ver-

ieg en bestu-
menen tijd, dan

boek.

telijk acht, is
m.

kerij te Baarn
getiteld: "De
de grondslagen
en wel eenig-
en titel wordt
het bewaar-
— ik zal een
maar toch is
ar tegen dan
ordt dan ook

Voor dat in
g ing echter
erij te Baarn
ingen, omdat
s zij bedoelde,

zie,
stidstukken.
historie, door
SAUSSAYE.
Jesus, door
I. L. ROOZE-
k, door Prof.
Christus, door
Jonker.

ar tegen den
moeden weet
Christus-wort-
de schrijvers
delijk uit in
Prof. Dr. LA
een denkbaar
oien, om te
"En als blijkt,
wijet hij dan
eld-van Jesus
enschappelijk
grijpe echet-
s (zoals die
n lichte inzide
overlaten."

dichen hoog-
medewerkers

wordt overholen uitgesproken, dat een dergelijk poging allermint in hun bedoeling ligt. Maar juist omdat het bewustzijn ook van deze broeders is: *Jesus Christus gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid*, was het wenschelijk geweest, dat een ander dan deze, tot de gijpverwachting aansleidend gevende, titel door hen voor dit hun werk wate gekozen. Zeker, deze titel: *Jesus Christus voor onzen tijd* klinkt, is berekend op effect. Ik kan mij begrip pen, dat 'n Drukkerij-Directie zoo'n titel uit denkt, maar ik acht hem in meer dan één zin ongepast voor den inhoud van dit werk; en ook beneden de digniteit van hen, die het hebben geschreven.

Daarbij komt dan nog, dat op het titelblad het cliché van een Christus-kop is afgedrukt, genomen naar de Christus-figuur op de bekende schilderij van MUNKACSVI: *Christus voor Pilatus*, een uitbeelding van onzen Heiland waarvan ik mij niet kan voorstellen, dat het christelijk gevoel vrede met kan hebben.

De ongelukkige gedachte om juist deze cliché boven den titel te plaatsen, zal wel weer zijn opgekomen bij de Directie der Hollandia Drukkerij te Baarn.

De zaak van den min gelukkigen titel wordt daar echter niet beter door.

Zelfs niet voor het debiet van het boek.

Ik acht het toch lang niet onmogelijk, dat vele christenmenschen, afgaande op dit titelblad, in de meening zullen gaan verkeren, dat dit nu "de Christus voor onzen tijd" is — en het boek juist daarom ongeschikt zijn laten.

En dit is jammer zijn.

Niet alleen voor de Directie der Hollandia Drukkerij, die geen kosten gespaard heeft om hier mocht typografisch werk te leveren; en voor de zes schrijvers, die bij zoo jaarlijks mis- verstaan van hun waarlijk zou prijzenswaardige bedoeling, velen niet zouden bereiken; maar ook voor de menschen zelf, die om dit misverstand van dit boek geen kennis zouden nemen, want zij zouden zich daarmee de genieting onthouden, die de lezing van 'n boek als dit vermogen te bieden.

Wat dit laatste betreft, spreek ik hier uit ondervinding.

Ik zelf heb onder de lezing van dit boek veel genoten, al komt er ook veel in voor, waartegen ik zwaarwichtige bedenkingen heb.

In het eerste, het inleidend hoofdstuk zal Prof. Dr. LA SAUSSAYE het doel van het boek uiteenzetten.

Hij wijst hier de Christelijke gemeente op hare plicht om "oog en oor niet te sluiten voor wat buiten haar kring aangaande haar Heiland gesegd wordt". "Daarin moge zij soms vijand- schap speuren maar toch ook wel behoeven". "Het plichtvermogen om dit na te laten, weekt zich doordat de geloovige zijn invloed in de wereld er bij verliest en zelfs onvatbaar wordt tegenover de aanvellingen van den tijdgeest."

"Maar", zegt de hoogleraar, "de zaak zelf is verre van eenovonig". "De vragen zijn inge- wikkeld en veelzijdig. Het is het doel van dit geheele geschrift er over te handelen en van dit inleidend hoofdstuk te zoo scherp mogelijk te stellen."

De heer Dr. LA SAUSSAYE schrijft zeer voor- naam, maar niet altijd even duidelijk. Men moet hem zoo nu en dan ondervragen om zijn be- doeling te vatten.

Ik doe dit hier, en dan zijn, naar ik meen, ook in verband met wat hij op een vorige bladzijde zegt van: "het siltom en vragen of de tijdgeest normaal dan wel ziekelijk is", "ten vragen en siltom dat behoort tot de taak waar- aan de Christelijke gemeente zich niet mag onttrekken", — met die "ingewikkelde en veel- zijdighe vragen" waarover te handelen "het doel van dit geschrift is", door hem gemeend: de vragen, die de tijdgeest stelt aangaande den Christus. Vragen waarbij het dan al aankomt "goed en kwaad te leren onderscheiden"; te vragen en te siltom wat daarin vijandschap, wat daarin behoefte is.

Metterdaad stelt de geachte schrijver dan ook als zoodaane "vragen", opgekomen "in de ges- telijke geschiedenis der laatste halve eeuw", die naar de waarden der bronnen van de geschiedenis van Jesus", en wel met het doel om "de his- torische kern der berichten te vinden om een beeld van den stichter des christendoms te kunnen teekenen; verder, "die naar de sociale verhoudingen", want ook in die vragen "wil men Jesus betrekken"; eindelijk de vragen opgekomen naar aanleiding van de vergelijkende studie der godsdiensten, en wel bepaaldelijk deze: "waarin is de verlossing die Jesus aanbrengt anders, hooger, reeler dan die welke elders wordt gevonden?"

"Zoo brengen alle vragen en richtingen te midden waarvan wij leven, het beeld van Jesus naar voren" en is het de taak van de geloovigen opgelegd "ten Jesus tot de kinderen der eeuw te doen spreken naar hun waarachtige nooden". Maar, Prof. Dr. LA SAUSSAYE, die allermint van sins is het "ewig evangele te ploegen, om te buigen naar den geest der eeuw"; ver- sulst niet hierop te laten volgen: "Daarbij mag men natuurlijk Jesus niet ontdoen van wat hem tot den Heiland der menscheit maakt."

Een woord waarvoor ik den inleider dankbaar ben, al had ik ook niet anders verwacht.

Dit eerste hoofdstuk is als het ware het pro- gram van het gehele werk.

"Een poging om Jesus Christus te doen spreken tot de kinderen der eeuw naar hun waarachtige nooden, doch zonder hem te ontdoen van wat hem tot den Heiland der menscheit maakt".

Welk christen zou voor dit pogen, voor deze bedoeling geen sympathie hebben?

Hierin ligt dan ook voor mij het aantrekke- lijke van dit boek.

Maar toch mag ik reeds hier niet verzuigen, dat er in dit boek ook is wat mij afstoet.

Wanneer toch de heer Dr. LA SAUSSAYE op zijn het isart door mij geciteerde woorden laat volgen: "Maar het is zoodaane vraagstuk (Jesus) te verzeelvigen met de formules waarin eens het kerkelijk verleden hem be- schreef, en daardoor de prediking van zijn eeroon en Evangelie niet levend maar ver- steerd, in een vreemde taal, te brengen aan harten die er vatbaar voor kunnen zijn of wor- den." p. 6; en wanneer hij op p. 36 schrijft van den kerkelijken dogmatisme: "hij zoekt het in de kerkelijke en vergane vormen, waarin 'n verleden het geloof beleeden heeft"; — dan valt het niet moeilijk hier des hoogleeraars be- doeling te vatten.

Want, — "Jesus te vereelvigen met wat voor formules ook," — welk verstandig mensch heeft dit nu ooit gedaan? Mocht iemand dit hebben gedaan of nog doen, ik zou hem liever beklagen dan hem met Prof. SAUSSAYE nog gaan beschuldigen. Immers zulk een abor- maal, van de eerste der logische normen afwij- kend denken, ware geen "ronddige traagheid", maar bedenkelijke, deerniswaardige stoornis van het denkvormen. Wat de geachte inleider hier bedoelt al dus wel zijn, dat men van Jesus niet mag spreken in "de formules waarin

het kerkelijke verleden hem beschreef," omdat die formules de "vergankelijke en vergane vor- men" (zijn), "waarin het verleden het geloof beleeden heeft."

Hieruit nu, evenals als met enkele beweringen van sommige der andere schrijvers, spreekt een zekere minachting voor het dogma en daar- mee voor het verleden der kerk; en minach- ting, die mij onverschillig voorkomt; die mij voor de bereiking van het doel dat de schrijvers van *Jesus Christus voor onzen tijd* zich hebben ge- steld, bedenkelijk toeschijnt; die mij niet sym- pathiek is.

(Wordt vervolgd).

Vereenigingsleven.

ONZE JONGELINGEN.

III.

Jongelings- of Jongemannen-vereenigingen, be- hoorende tot de categorie, die wij in onze beide vorige artikelen bespraken, vindt men, zooals reeds gezegd werd, in het buitenland — dat wil dan natuurlijk zeggen, alleen in de geprovoceerd protestantsche landen — in haast alle plaatsen van eenige beteekenis, terwijl ze in ons land nog slechts als uitzondering voorkomt. Naast de reeds genoemde vereenigingen te 's Graven- hage en Rotterdam, kan nog vermeld worden die te Arnhem, benevens de vereeniging "Excelsior" te Amsterdam, hoewel deze laatste niet in allen deelen met de intervereenigingen overeenstemt, wat hare wijze van werken betreft.

Van de buitenlandse vereenigingen hier een reeks te gaan opsnoemen, zou geen nut hebben, waar de voornaamste ervan vermeld worden in de praktisch saamgestelde jaarboekjes onzer beide groote jongelingsbonden.

Schrijver dezes heeft steeds bijzonder aange- name herinneringen bewaard aan de Jonge Maaner Vereeniging te Hannover, in welke midden hij jaren geleden vaak vertoefd heeft, en waar tal van jongelieden uit binnen- en buitenland steeds op de meest sympathieke wijze ontvangen werden. Van die vroetijfelijke vereeniging, die overigens in zeer sterke mate een metho- distisch karakter draagt, zij hier met eere mel- ding gemaakt.

Evenzeer methodistisch van karakter is de Berlijnsche Vereeniging, die een bijzondere ver- maardheid geniet, en doorgaat voor een model op dit gebied.

Deze vereeniging organiseert zelfs cursussen voor de zoogenaamde Algemeene Secretarissen — de hoofdleiders van dergelijke vereenigingen — aan welke o. a. ook door personen uit ons land wordt deelgenomen.

Alvorens dan ook geheel van deze rubriek afstapen, kunnen we niet nalaten uit de degelijke christelijke weekillustratie *De Spiegel* eenige bijzonderheden over te nemen omtrent de laatstgenoemde vereeniging. Het scheijde geeft een heel aardigen kijk op het leven in zulk een Jonge Maaner Vereeniging, en komt voor in het nummer van bedoelde illustratie van 12 Oct. jl.

We lezen daar aldus:

Wandelt men in dien avond de voormale Wilhelmstrasse te Berlijn door, dan komt men onder een doodschen indruk. De reuzenge- bouwen aan weerszijden, waar de verschillende regeringsbureaux hun zetel hebben, zijn ver- laten door de talrijke beambten, en daarmede heeft ook het verkeer op straat eengenoeg opge- houden. Bij de Leipzigerstrasse knielde een der wereldstadstruiken voorbij; maar verder gaande is alles weder rustig totdat men in de nabijheid van de Anhalter Bahnhof, een der groote stations van Berlijn, komt.

Wij worden hier op onse wandeling gestoord door een vriendelijken jongen man, die eenig drukwerk overreikt en noodigt een gebouw binnen te treden, naast welks groote poort wij met verrassing een muurbord opmerken, dat meldt, dat wij voor het gebouw der Christelijke Jongemannen vereeniging staan.

Met verbazing vervult de omvang van het gebouw ons, waarvan het voorste gedeelte als geheel is ingericht. Van het aanbod gebruik makend om verder te gaan, komen wij op een binnenplaats, rondom door voornamelijk bouw- besloten. Zie, daar is de ingang! Heed, stoek en jas worden bereidwillig in ontvangst genomen, en aan de gardebode, die hier een plaats vindt, bemerkt men onmiddellijk dat velen zich in het gebouw moeten ophouden.

De vriend, die ons binnenbracht, gaf ons over aan het geleide van een der leden van de Commissie van ontvangst, die ons verkerde, dat er op dat oogenblik zeker ruim duizend jongelieden in de verschillende salen aanwezig waren. Toen begon de wandeling: eerst de ont- vankkamer, waar steeds een bestuurlijk aanwezig is om alle inlichtingen te verstrekken, dan het bureau der vereeniging, waar de secretaris gemiddeld dagelijks van 9 uur 's ochtends tot 10½ uur 's avonds den scepter voert. Hier is de leeskamer met meer dan 200 verschillende couranten, daar de bibliotheek met 10,000 deelen. Een schrijfkamer geeft gelegenheid tot respondentie te voeren. Op het portaal een groot zwart bord, waarop al de werkzaam- heden vermeld zijn, die de eerstvolgende dagen plaats vinden. De gymnasiekzaal is op het oogenblik in gebruik voor de knopen afdeeling. Hie getellig zijn zij daar bezig met levendige gesprekken, lectuur, of in een groepje vereenigd Christelijke liederen zingend. De eigenlijke con- versatiezaal der vereeniging is vrij voorzien van schilderijen en maakt een zeer aangename indruk; er naast is de zaal, waar men zijn avondmaal kan gebruiken.

In de groote zaal wordt door een predikant over de Evangelisatie gesproken; in een kleine zaal vertelt een koopman, die een reis door Azië maakte, van wat hij zag en ondervond. Afzonderlijke kamers voor afdelingen van oerbiers, vleeschhouwers, kelniers treffen wij aan. Op een der lezingen wij "Skandinavische kamer". Onze geleider ziet even naar binnen. Denen hebben zich vereenigd tot een bidstond. Wij gaan voorbij kamers waar cursussen worden gehouden, en telkens klinken wij weder een trap op, totdat wij op de bovenste verdieping komen. Daar is het een en al licht en kleur en vroolijk gezang. De soldatenafdeeling is bijeen om zich in Christelijke omgeving te proopen van den in Duitsland zoo zwaren dienst.

Ja, waarlijk, dat zullen wel een duizend jonge mannen zijn geweest, die wij overal hebben aangetroffen. Dit is een echt tehuis voor jongelui uit den vreemde, en voor de Berlijnsche jong- lingschap, die het huiselijke leven mist, zooals wij dat 's Heeren goedheid kennen.

En bij alles is in dit gebouw het doel: te verdoeligen, dat er geen andere naam onder den hemel tot zaligheid gegeven is, dan de Naam van Jesus.

Welk een kosten gaan er met zulk een werk gepaard! Zeker, de contributies zijn juist vol- doende voor vuur en licht; maar goede vrienden van den arbeid in Gods Koninkrijk zorgen door vaste bijdragen nog voor een 30,000 Mark.

Toch blijft er steeds een 10 a 15,000 Mark jaarlijks noodig, waarvan men vooruit niet weet hoe te komen zullen. Het bestuur is daar- mede zeer tevreden. Het zegt: Zendingenwerk zal ook financieel een geloofsaak moeten blijven.

Tot zover *De Spiegel*.

En hiermee nemen we dan meteen afscheid van dit type van Jongemannen vereenigingen, om in een volgend artikel één en ander mede te deelen omtrent het *Nederlandsch Jonge lingsverbond*.

Officiële Berichten.

GORINCHEM. Zondag 9 Febr. j.l. was voor de gemeente alhier een blijde dag. In de morgen- godsdiensttoefening werd onze beroepen leeraar, Dr. C. Lindelboom, bevestigd door zijn zager, Dr. Hoekstra van Hazerswoude, die tot tekst had Joh. 3: 30-31.

's Avonds deed de bevestigde leeraar zijne intrede met een prediking over Joh. 8: 12.

Na kerkeraad, gemeente en bevestigde har- telijk toegesproken te hebben, bracht hij in herinnering wat Dr. van Andel 14 jaar lang voor de Gorinchemsche gemeente geweest was, en richte daarop een woord van dank tot den heer Uijthoudt, die een tijdlang als hulp- prediker de gemeente gedient had.

Hierop heette de heer H. A. van Andel Hants, namens kerkeraad en gemeente, den nieuwen leeraar welkom, en verzocht te zigen Ps. 73: 11.

Beide malen was een groote aandachtig luisterende schare aanwezig.

Namens den Kerkeraad van Gorinchem:

J. H. VAN NEEDE, *scriba*

Kort Verslag van de Vergadering der Classis Brielle, gehouden den 6den Februari 1908.

1. De Vergadering wordt op de gebruikelijke wijze geopend.
2. Op één na zijn al de kerken wettig ver- tegenwoordigd. Aan drie diakenen, in de plaats van afdeelingen afgevaardigd, wordt zitting en keurstem verleend.
3. De notulen worden gelezen en onveranderd goedgekeurd.
4. Met den kerkeraad van M. zal bij de visitatie gesproken worden over enkele aangelegen- heden die kerk betreffende, in verband met de procedure.
5. De visitatie in de kerken van Flakkee zal D. V. zeer spoedig plaats vinden.
6. Van de Classis Schiedam is bericht inge- komen, dat de Classis Brielle voor zes Zondagen in dit jaar op hulp van een vacante kerkke- ren kan.
7. Aan de aanvragen om vacatuurdiensten zal zooveel mogelijk worden voldaan.
8. De verzoeken van hulpbehoevende kerken, om een geldelijke toelage, worden toegestaan. Van een tweetal moeten die nog worden onder- zocht.
9. Er zal een lijst voor collecten worden op- gesteld, die op een vasten tijd moeten worden geleid.
10. De Classis zal voortaan des Woensdags, in plaats van Donderdags, vergaderen.
11. De administratie van den quastor wordt nagezien, en in de beste orde bevonden.
12. Als depp. voor de examens worden be- noemd: Ds. Aalberts als pr. en Esselink als sec.; en voor de zending Ds. Kok.
13. Het voorstel inzake het verband tusschen de Theol. Fac. der V. U. en de kerken, zal in de vergadering van Mei in behandeling komen.
14. N. Helvoet al de e.k. vergadering der Classis bijeenroepen.
15. De Vergadering wordt op de gebruikelijke wijze gesloten.

Namens de Classis voornemd,
A. DELFOS, *Act.*

H. 7 Febr. '08.

Vergadering van de Classis Gouda, gehouden 4 Februari 1908.

1. Ds. Dalhuizen opent de vergadering met het laten zigen van Ps. 84: 6 en gebed.
2. De credentiebrieven worden nagezien door Ds. Wielenga en br. de Gruit en in orde bevonden. Alle kerken zijn regelmatig vertegen- woordigd.
3. In het moderamen nemen zitting Ds. Taal als præs., Ds. Steinhart als ass. en Ds. Andree als scriba.
4. De notulen worden voorgelezen en goed- gekeurd.
5. Ingekomene stukken:
a. Een voorstel van de kerk van Ouderkerk om meerdere hulp te verleen aan vacante kerken. Dit voorstel wordt aangenomen.
6. Een schrijven van br. J. te L., hetwelk voor kennisgeving wordt aangenomen.
6. Examen van den Eerw. Heer Kamper, ber- pred. bij de kerk van H. Als dep. part. syn. zijn tegenwoordig Ds. Doorn, Ds. Schoemaker en Ds. Dalhuizen.
- Na het onderzoek wordt Z. Eerw. met alge- meene stemmen toegelaten.
7. Dr. Esser, miss. dienaar des Woords, spreekt een woord van afscheid, hetwelk door den praeses wordt beantwoord.
8. Het voorstel van de redactie van de Goudsche kerkbode komt in behandeling. Na breede discussie besluit de classis: De kerken erkennen deze kerkbode als officieel orgaan der classis.
9. De vacatureberuinen worden aldus geregeld: Lekkerkerk: Ds. Andree, Ds. v. d. Berg en Ds. Steinhart; Zeevinkhuizen: Ds. Wielenga en Ds. Hagenbeek; Reeuwijk: Ds. Sap en Ds. Dalhuizen; Haastrecht: Ds. v. Dijk.
10. Bij de rondvraag naar Art. 41 D. K. O. ontvragen de kerken van K. en O. advies. Reeuwijk wordt op aanvraag f 150 toegezegd voor de beroeping van een Dienaar des Woords.
11. Rapport wordt uitgebracht inzake het nazien der boeken van de classis, quaestor en zending. Alles was in orde bevonden.
12. De kerken van Gouda en Oudewater deelen mee dat zij het beroep van Dr. Esser geapprobeerd hebben.
13. Op de volgende vergadering moeten de collecten voor Theol. fac. V. U. en voor hulp- behoevende kerken binnen de classis gestort worden.
14. Als roepende kerk voor de volgende ver- gadering wordt aangewezen Ouderkerk a/d IJssel.
15. De vergadering wordt door den voorzitter gesloten met dankgebed.

In naam der classis,
Ds. A. ANDREE.

Buitenland

Duitschland. Een pleidooi voor de vrijheid der Kerk.

Wij deelen het een en ander mede omtrent de vergadering van de algemeene synode der Pruisische landkerk, waardoor de traktemen- ten der predikanten zoo aanmerkelijk werden verhoogd. Van de zijde van "liberale" theolo- gen is tegen de besluiten der vergadering ge- protesteerd, doch nu komt de in onze kringen bekende predikant Kolffhaus zich tegen de nieuwe ordeningen, door de synode gemaakt, verklaren. Deze schrijft toch in de *Reformierte Kirchenscheidung*, dat de manier waarop de nieuwe bepalingen tot stand kwamen, niet te prijzen valt. Immers, de voorstellen van den *Oberkirchen- rat* bleven tot kort voor het samkomen der synode geheim, en ze werden in alle haast in de vergadering doorgedreven, voordat iemand zich over de dieptegriffende veranderingen heeft kunnen uitspreken. Met der daad is een besluit door een kleine vergadering van nota- belen doorgedreven, die men in geen geval voor een vertegenwoordiging der Evangelische kerk houden kan. Denkbeeldig zal de Kamer van afgevaardigden de besluiten der algemeene synode wel goedkeuren. De beide westelijke Provinciale Synoden hebben slechts voor een tamelijk onbeduidende verklaring hunne toe- stemming te geven. Bedenkingen tegen deze wet komen dan te laat; de Oppenkerkeraad heeft het met zoo snel dichtgetrokken, dat eerlijke tegenpraak onnut geworden is.

Er werd besloten dat het predikants-trac- tement van 2400—6000 mark bedragen zal. Dat de traktementen der leeraars moesten verbeterd worden, moest toegegeven. Maar nu zal het geval zich voordoen, dat in zeer vele gemeenten de predikant verwegde de rijkste man der gemeente is, zonder dat hij burgerlijke of kerkelijke lasten mede behoeft te dragen. Is zulk een toestand met het oog op het samenleven met de gemeente wel wenschelijk?

Is het ook wel goed dat een predikant, die weinig arbeid heeft, evenwel tractement ont- vangt, als een dien een zware taak is opgelegd? Den te bedenkelijker is de weg, waarlangs men het verhoogd tractement zal verkrijgen. 2 pCt. van de gehele staatsinkomstenbelasting wordt daardoor gevorderd; daarenboven nog 1¼ pCt. voor persoonlijke voordelen van de predikanten, terwijl men niet moet vergeten dat de door den Staat toegekende 10 miljoen mark eveneens uit den rak der belastingbetalers ge- pomen wordt. In Rijnsland vermijden de predi- kanten het bijna angstvallig, voor zich zelve vorderingen aan de gemeente te doen; nu wordt om hunsentwille de reeds zoo diep ingedreven belastingverhoging nog dieper gezet. Geven wij daarmede niet de socialistische drijvers een goed opzettelijk middel in de hand?

Boven alles hebben de groot-industrie-ge- meenten daaraan te lijden. En zullen steeds meer nieuwe predikantsplaatsen geschapen, nieuwe kerken gebouwd worden; bij alle hoeken en einden heeft men financiële behoeften, en daarbij kan de kerkelijke belasting niet tot boven zekere peil gedreven worden, wanneer wij niet die deelen der gemeente die behoort zijn met socialisme en materialisme, ertoe drijven willen om de kerk een scheidsbalk te geven. De 30—50 % die onze groote gemeenten voor hunne alternatiedig behoeften moeten heffen, zullen niet meer toereikend zijn, terwijl die kerken gedwongen zullen worden, duizenden en nog eens duizenden voor de persoonlijke voordelen der predikanten op te brengen. Terwijl wij de grootste moeite hebben, bij de veelal zware lasten onzer gemeenten, het kerkelijk budget zonder vermeerderde kerkelijke belasting in evenwicht te houden, zullen wij van nu aan zware uitgaven moeten doen, die voor hun vreemde doeleinden dienen.

Wee echter die gemeente, die door armoede gedwongen wordt de helft van het geld dat zij noodig heeft van den staat te nemen. Voor het geld dat haar predikant voortaan meer krijgt, verliest zij de helft van haar vrijheid. Voortaan zullen die gemeenten, waarin het geld voor het tractement en de pensioen-verzekering van den predikant voor de helft of meer uit staatsmiddelen toevloet, slechts om den anderen keer zelve hare predikanten mogen kiezen. Wij hebben vele arme gemeenten; de tractementwet van 1898 dwong haar, de staatskas te hulp te roepen. Men heeft haar bij het invoeren van die wet beloofd, dat zij om der wille van het tractement van den predikant niet meer belas- ting zouden behoeven te betalen. Nu worden zij voor het alternatief geplaatst: of zij moet meer belasting betalen of zij moet uwe vrijheid inboeten. Gij zijt arm en daarom kunt gij ook niet vrij en mondig zijn, want kinderen kiezen toch hunne leeraars niet. Het hatelijke hiervan is, dat de predikant hooger tractement krijgt, maar dat de gemeente, behalve haar geld, ook de helft van hare vrijheid kwijft is.

Denk men dan dat wij predikanten er op uit zijn om de rechten der gemeente te verraden, in plaats van die te verdedigen?

Verder zal als een gemeente gesticht wordt, wanneer binnen twee jaar de predikantsplaats ingesteld wordt, de predikant door het kerk bestuur aangewezen worden, wij bij een eerste keus het "gemeentebewind" nog onthrekt en het kerkbestuur beter in staat is, de behoeft der gemeente te kennen, dan de gemeente zelf. Bij onze verhoudingen moet bij het stichten eener gemeente verbaard veel kracht inge- spannen worden. Het kerkbestuur vertrouwt, dat een nieuwe gemeente heel wat voorzichtig- heid en overvaardigheid bezit; ook neemt het aan dat zij in staat is hare omdelingen en ver- tegenwoordigers te verkiezen; maar de benoeming van een predikant is in hare handen niet veilig! O, hoe bang is men in Pruisen voor de vrijheid.

Ook wijst Dr. Kolffhaus er op, dat de rechten der gemeente geschonden worden door de bepa- ling, dat wanneer een predikant door het kerk bestuur afgezet wordt, het kerkbestuur een ander in zijn plaats benoemt. Onze gemeenten, zoo zegt hij, weten over het algemeen met grooten tact den opvolger voor een hunrling te vinden, en schenken den predikant biter keuze eerder vertrouwen, dan aan een opgedrongen leeraar.

De groote gemeenten worden gedwongen om predikanten met 15 dienstjaren te kiezen; het gevolg zal zijn, dat slechts oudere predikanten in de steden komen. In de groote gemeenten hooren zeker predikanten met veel ervaring, maar naast hen mogen ook de jongere krachten niet ontkomen met hun begeerte om te arbeiden en hunne geneigdheid nieuwe wegen te zoeken.

Het kerkbestuur grondt al deze eischen op den plicht om voor predikanten voor de militairen en voor het buitenland te zorgen, doch daarom moeten de rechten der gemeente niet aangerand worden.

Het slot van Dr. Kolffhaus' betoog luidt: "De provinciale synode heeft een verstrekkend besluit te nemen. De wet op de bezoldiging

van de predikanten is er, en daarmede zullen wij het moeten vinden, hoe bedenkelijk dit ligt en menigens voorkomt. Anders staat het met het beroepsrecht. Hier gaat het niet om de rechten der predikanten, maar om de rechten der gemeente, om de grondslagen van het gemeentel- even, om een beginselvraag, die niet afgedaan is door te wijzen op de schaduwrijke van de verkering van den predikant door de gemeente. Ook de aanwijzing van een predikant door het consistorium heeft haar schaduwrijke. Zoo ergens, moet in het godsdienstige, in het kerkelijke leven de grondtelling gehandhaafd blijven: de vrijheid boven alles en alles voor de vrijheid."

Wij zien uit dit alles, dat de geweten hof- prediker niet ten onrechte gevraagd heeft om "meer vrijheid en meer zelfstandigheid" voor de Evangelische landkerk.

Korea. Vereeniging van de Pres- byteriansche kerken in Korea.

Drie en twintig jaren geleden begon de Noor- delijk Presbyteriansche kerk der Vereenigde Staten van N. Amerika in Korea te arbeiden. In 1889 ging de Australische Presbyteriansche kerk te Pusan, in hetzelfde land gelegen, te werken. In 1893 kwam zich de Zuidelijke Pres- byteriansche Kerk daarbij voegen, en in 1898 zonden de Canadese Presbyteriansche zende- lingen naar het Noord-Oosten van Korea.

Deze vier verschillende missies vormden ook afzonderlijke kerken. Gelukkig, dat sedert Sep- tember 1907 de gedeeldheid van de kerken van Presbyterianschen oorsprong is wegge- nomen. Daartoe gemachtigd door de General Assembly der vier kerken, werden de viergroep- pen kerken tot één lichaam saamgesmolten en zoo is "de Presbyteriansche kerk in Korea" geconstitueerd.

Deze kerk bestaat nu uit 986 kerken of groepen van belijders, die geregeld tot het hou- den van Godsdiensttoefeningen samenkomen. Het aantal georganiseerde kerken is echter slechts acht en eertig; in die kerken zijn onder- lingen in het ambt gesteld. De kerk telt 17,890 toegelaten tot des Heeren Avondmaal, daarbij 2,018 gedoopte kinderen en 21,482 catechisanten. De leden der gemeente brachten verleden jaar voor Christelijke doeleinden f 117,500 samen.

De Koreaansche Presbyteriansche kerk nam een eigen geloofsbelijdenis aan, en een eigen Kerkorde, die slechts in weinige punten verschilt van de Indische Presbyteriansche kerk. Zij nam ook den verkorten Westminsterischen Cate- chismus aan, als het catechisatieboekje der kerk.

Gemengd Nieuws.

Van den 2den tot den 7den Januari l.l. werd te Liverpool de vierde internationale conferentie van den Engelschen studentenbond voor de zending (Student Volunteer Missionary Union) gehouden. Het doel van dezen bond is, die studenten welke voornemens zijn zendingen te worden, tot elkander in betrekking te brengen en onder hun commu- nities belangstelling en liefde voor de zending onder de heidenen te wekken en aan te wakkeren.

Deze bond werd in 1892 in Engeland opgericht. In een tijdverloop van 15 jaar zijn in Engeland bijna 3000 mannelijke en vrouwelijke studenten tot dezen bond toegetreden, waarvan reeds 1289 op het zendingveld arbeiden, terwijl een 800 tal noch aan de universiteiten of elders voorbereid om den heidenen het Evangelie te gaan verkondigen. De conferentie werd door 2000 studenten en ver- tegenwoordigers van verschillende Zendingsgenoos- schappen beocht. Behalve de afgevaardigden van de Britsche Universiteiten en Colleges namen 150 afgevaardigden van het vasteland aan de conferentie deel. De stad Liverpool ontving de vergaderen zeer vriendelijk, terwijl de Lord Mayor (burge- meester) der stad de leden der conferentie allen vriendelijk in de Townhall recipieerde. Voornamelijk werd op de vergaderingen gehandeld over het zendinggebied in het verre Oosten. Zij, die hun kennis van wat op de zending betrekking heeft, zochten te vermeerderen, hadden op deze confe- rentie daartoe ruimschoots de gelegenheid.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

DE KLEINKINDEREN.

XXII.

NA VELE DAGEN.

Na ongeveer een half uur rijdens, hoorden onze reizigers een dorpelijk slaan. 't Was twee uur in den nacht. Lefebvre wist nu dat Artot vlak bij lag.

Hij steeg af, omdat de onbekende de kin- deren van hem had aangenomen, en dankte hem vriendelijk voor den grooten dienst hun drieën bewezen.

"We moeten nu zijwaarts af," voegde hij er bij, "en zullen hoop ik, den weg wel vinden."

"Ja, ja," ik begrip u," zei de vreemdeling, zijn paard weer bestijgend. "Ik zou u, denk ik, juist geen dienst bewijzen, door met u tot Artot mee te gaan. Maar wees gerust, geen mensch zal weten dat ik u gevonden heb. Hier Tiras."

Hij zette zijn paard, wat aan, en weldra was het geluid van hoefslagen nog slechts in de verte hoorbaar.

Wie de man was, die hem zoo te rechter tijd uit groote ongelukken kwam helpen, heeft Lefebvre nooit geweten. Maar de oude man dankte in zijn hart den Heere God, die 't zoo had beschikt, en hem duaver veilig geleid. Langs achterwegen bereikte hij met de kleinen zijn erf, en verder veilig zijn huis. De oude huisvrouw was opgebleven. Ze wist bij ervaring dat het laat zou worden, en heette hem hartelijk welkom, verblid allen gezond en wel weer te zien. De meisjes gingen zoo spoedig mogelijk ter rust, maar de man moest eerst zijn wedervaren nog vertellen.

Nog vaak daarna maakten Marie en Elisa- beth milke tochten mee, die, onder des Heeren bewaard steeds goed aflepen, al was zulk "keikgaan" voor ouden noch jongen gemak- kelijk, en niet altijd was er een vriendelijk man die bereid was "een luttel te helpen dragen." Doch toen de kinderen allengs groeter werden, ging het beter; toen ook de vrouw des huizes ook eens gaan, als het niet te ver en het weder gunstig was.

Ge ziet, vrienden, 't waren toen andere tijden dan nu. Men had er wat voor over om des Heeren Woord te hooren, ook al zat men niet als wij, in welingerichte, bij koude vaak ver- warmde ketten, die gemakkelijk zijn te berei- ken, en ook niet bij nacht en onlijf behoeven besocht te worden.

We kunnen er wel iets uit leeren!

We springen nu een tiental jaren over, een tijdperk dat groote veranderingen heeft gebracht. De beide grootvaders Benoit en Rigol zijn ingegaan in de rust die overblijft voor het volk van God. Even trouw als eerst waren zij over hun kleinkinderen blijven waken, hadden hen